

1. “Sosiologiya” termini bu filosof tərəfindən irəli sürülmüşdür
  - a. H.Spenser
  - b. L.Şteyn
  - c.))O.Kont
  - d. E.Dürkheyim
  - e. M.Veber

2. Sosiologiyayı sosial birliklərin təşəkkülü, inkişafı və fəaliyyətinin öyrənilməsi haqqında elm kimi qiymətləndirən kimdir?
  - a. Q.V.Osipov
  - b. E.B.Şestopal
  - c. V.N.Lavrinenko
  - d.)))V.A.Yadov
  - e. İ.T.Toşenko

3. ABŞ sosiologiyasının təşəkkülündə hansı məktəbin rolu böyükdür?
  - a. Nyu-York məktəbi
  - b.))Çikaqo məktəbi
  - c. Vaşinqton məktəbi
  - d. Boston məktəbi
  - e. San-Fransisko məktəbi

4. Sosiologiya elmi bu hissələrdən ibarətdir?
  - a. nəzəri və elmi
  - b.))nəzəri və tətbiqi
  - c. nəzəri və praktiki
  - d. nəzəri və ideoloji
  - e. nəzəri və əməli

5. “Sosiologiya dedikdə nə başa düşülür:
  - a.))Cəmiyyət haqqında elm
  - b. İdarəetmə nəzəriyyəsi
  - c. Siyasi idarəetmə haqqında elm
  - d. Siyasət haqqında elm
  - e. İdarəetmə haqqında elm

6. Sosiologiya müstəqil elm kimi neçənci əsrdə formalaşmışdır:
- XX əsr
  - XIX əsr
  - XVII əsr
  - XXI əsr
  - XVIII əsr
7. Sosiologiyanın predmetini nə təşkil edir:
- Cəmiyyət və sosial orqanizmlər
  - Siyasət və siyasi münasibətlər
  - Sosial-siyasi münasibətlər
  - Cəmiyyət və ictimai rəy
  - Cəmiyyətin mənəvi sferası
8. Sosiologiyanın elementləri, ictimai bərabərsizliklər, sosial infrastruktur, cəmiyyət və dəyişikliklər kimi elementləri sosiologiyanın tədqiqat obyektinə daxil edən sosioloq kimdir:
- N. Smelzer
  - O. Kont
  - E. Drukheyn
  - L. Şteny
  - M. Veber
9. Cəmiyyətə sistem kimi yanaşıb onu təbiətin bir hissəsi hesab edən nəzəriyyə necə adlanır?
- "sosial fizika"
  - "sosial stratifikasiya"
  - "sosial struktur"
  - "sosiologizm"
  - "sosial funksionalizm"
10. Sosiologiyanın inkişafında "empirik mərhələ" adlanan dövr necənci ildə formalaşmışdır?
- 20-50-ci illər
  - 30-40-cı illər
  - 50-60-cı illər
  - 20-40-cı illər
  - 30-50-ci illər

11. "Sosiologiya- faktlardan elmi nəticə çıxarmağı bacaran elmdir"-fikri kimə məxsusdur:

- a.))N.Smelzer
- b. T.Parsons
- c. P.Sorokin
- d. Q.Bekker
- e. C.Homans

12. Sosioloji tədqiqatların aparılmasında istifadə olunan metodlar:

- a. müşahidə, analiz və sintez
- b. müşahidə, induksiya və deduksiya
- c. sorğu, müşahidə və analiz
- d. sənədlərin təhlili, analiz və sorğu
- e.))sənədlərin təhlili, müşahidə və sorğu

13. Sosioloji informasiyanın neçə faizə qədəri sorğu vasitəsilə əldə olunur?

- a. 70%
- b. 90%
- c. 60%
- d.))80%
- e. 50%

14. Sosiologiya elminin aşağıdakı funksiyaları möv cuddur:

- a.))idraki, praktiki, ideoloji, tərbiyəvi, proqnozlaşdırıcı, tənqidi
- b. dünyagörüşü, proqnozlaşdırıcı, tənqidi, məsləhətverici, direktiv, ideoloji
- c. praktiki, tərbiyəvi, dünyagörüşü, direktiv, tənqidi, ideoloji
- d. ideoloji, əməli, dünyagörüşü, praktiki, proqnozlaşdırıcı, tənqidi
- e. idraki, direktiv, ideoloji, əməli, tərbiyəvi, tənqidi

15. XX əsrdə Sosiologiya elmində hansı meyillər formalaşmışdır:

- a. Qərb və Şərq meyli
- b.))Amerika və Avropa meyli
- c. Avropa və Asiya meyli
- d. Şimali və Cənubi Amerika meyli
- e. Amerika və Afrika meyli

16. Sosiologiyanın hansı funksiyası ictimai həyatın müxtəlif sahələrinin idarə olunmasına kömək üçün təklifləri sürür:
- İdrakı
  - İdeoloji
  -)Praktiki
  - Tərbiyəni
  - Praqnozlaşdırıcı
17. Proqnozlaşdırmanın neçə tipi fərqləndirilir.
-)Proqram, plan
  - Elmi, praktiki
  - Nəzəri, tətbiqi
  - İdrakı, ideoloji
  - Sosial, siyasi
18. "Sosiologiya elə ən ümumi elmdir ki, həm tarixi inkişafın ümumi nəzəriyyəsini, həm antropologiyanı, həm də etnoqrafiyanı birləşdirir" fikri hansı mütəfəkkirə məxsusdur?
- Kont
  -)Spenser
  - Dürkheyim
  - Veber
  - Zimmel
19. "Sosiologiyanın predmetini insanlar arandakı qarşılıqlı mənəvi münasibətlər, habelə ünsiyyətin ideal və texniki üsulları, formaları təşkil edir" fikri hansı mütəfəkkirə məxsusdur
- Kont
  - Spenser
  - Dürkheyim
  -)Albert Şefle
  - Zimmel
20. Amerikalı sosioloq N.Smelzer sosiologiyanın tədqiqat obyektlərinə bunları daxil edirdi:
- sosial institutlar, sosial dəyişikliklər, sosiologiyanın elementləri, siyasi sistemi
  - sosial bərabərsizliklər, sosiologiyanın elementləri, sosial struktur, sosial institutlar, sosial nəzarət
  - sosial institutlar, sosial stratifikasiya, sosiologiyanın elementləri, ictimai bərabərsizliklər, sosial dəyişikliklər

- d.))sosiologiyanın elementləri, ictimai bərabərsizliklər, sosial institutlar, cəmiyyət və dəyişiklikləri
- e. cəmiyyət və dəyişiklikləri, sosial sistem, sosiologiyanın elementləri, sosial institutlar

21. Sosialoji tədqiqatlar üçün zəruri olan məlumatların əlavə olunmasına kömək edən metod hansıdır:

- a.))Sənədlərin təhlili
- b. Müşahidə
- c. Sorğu
- d. Aanaliz
- e. Sintez

22. Sosial gerçəkliyin bilavasitə, məqsədyönlü, planlı və şüurlu şəkildə inkişafına xidmət edən metod hansıdır:

- a. Sənədlərin təhlili
- b.))Müşahidə
- c. Sorğu
- d. Analiz
- e. Sintez

23. Cəmiyyəti təmsil edən müxtəlif təbəqələrin bu və ya digər konkret məsələyə münasibətin öyrənmək məqsədilə istifadə edilən metod hansıdır:

- a. Sənədlərin təhlili
- b. Müşahidə
- c.))Sorğu
- d. Analiz
- e. Sintez

24. Ümumi sosialoji nəzəriyyənin əsas vəzifəsi nədir:

- a.))Cəmiyyətin mövcudluğu və inkişafının ümumi qanunları tədqiq etmək
- b. Cəmiyyətin sosial strukturunun inkişaf qanunlarını tədqiq etmək
- c. Cəmiyyətin sosial diferensiya proseslərinə nəzarət etmək
- d. Cəmiyyətdə sosial inteqrasiya proseslərini idarə etmək.
- e. Sosial-siyasi sferalar arasındakı qarşılıqlı münasibəti tədqiq etmək

25. Sosial idrakın hansı səviyyəsi ayrı-ayrı sosial hadisə və prosesləri sosial tamla uyğunlaşdırılmağa və onları elmi şəkildə izah etməyə imkan verir.

- a.))Ümumi sosioloji nəzəriyyələr
- b. Xüsusi sosioloji nəzəriyyələr
- c. Konkret tədqiqatlar
- d. Ümumi və xüsusi sosioloji nəzəriyyələr
- e. Empirik tədqiqatlar

26. Dürkheymə görə Sosiologiyanın predmetinin əsasını təşkil edən sosial faktların hansı tipləri fərqləndirilir?

- a.))morfoloji və mənəvi
- b. maddi və mənəvi
- c. sosial və psixoloji
- d. maddi və sosial
- e. iqtisadi və mənəvi

27. Sosiologiya elmi bu hissələrdən ibarətdir?

- a. nəzəri və elmi
- b.))nəzəri və tətbiqi
- c. nəzəri və praktiki
- d. nəzəri və ideoloji
- e. nəzəri və əməli

28. “Sintetik fəlsəfə sistemi”, “Əsas mənbələr”, “Elmi, siyasi və fəlsəfi təcrübələr” əsərlərinin müəllifi kimdir?

- a. E.Dürkheym
- b. L.Şteyn
- c. O.Kont
- d.))H.Spenser
- e. F.Tyonnis

29. “Müasir Fransada sosializm və kommunizm” əsərinin müəllifi kimdir?

- a. O.Kont
- b. E.Dürkheym
- c.))L.Şteyn
- d. F.Tyonnis
- e. M.Veber

30. Sosiologizm cərəyanı hansı sosioloq tərəfindən yaradılmışdır?
- H.Spenser
  - L.Şteyn
  - G.Zimmel
  -)E.Dürkheym
  - V.Pareto
31. “Ümumi sosiologiyaya dair traktat” əsərində Pareto insan fəallığını hansı tiplərə ayırır?
- rasional və irrasional
  - düşüncə və hisslər
  -)məntiqi və qeyri-məntiqi
  - affektiv və rasional
  - ənənəvi və rasionala
32. Cəmiyyətin mövcudluğunun tarazlığa əsaslandığını kim iddia edirdi?
- D.Koen
  - Q.Beylon
  -)T.Parsons
  - O.Kont
  - K.Marks
33. Sosialologiyanın predmetinin fərdlərin iradəsindən asılı olmayaraq mövcud olan və onlara təsir göstərən sosial faktlardan ibarət olduğunu iddia edən sosioloq kimdir:
- O.Kont
  - Spenser
  -)Dyürkheym
  - Şteyn
  - Veber
34. Fərdin intihar etməsinin sosial normaların fərdlərə zəifləməsi ilə bağlı olan motivi necə adlandırır:
-)Eqaizm
  - Alterizm
  - Anonizm
  - Psixoloji
  - Sosial

35. ABŞ sosioloqu M.Ayverə görə sosial formalar haqqında təlim necə adlanır:
-))Morfologiya
  - Stratifikasiya
  - Sosialogizm
  - Etiologiya
  - Neopozitivizm
36. Sosialologiyada morfologiya və etiologiya təlimlərinin banisi kimdir:
-))R.M.Mak-Ayver
  - R.K. Meton
  - T.Parsons
  - P. Sorokin
  - M.Veber
37. M. Ayverə görə sosialologiya elminin başlıca məqsədi nədir:
-))Sosial faktların mahiyyətinə varmaq
  - Sosial problemləri tədqiq etmək
  - Cəmiyyətdəki bərabərsizlikləri tədqiq etmək
  - Sosial pozğunluqları aşkara çıxarmaq
  - Cəmiyyətin inkişaf qanuna uyğunluqlarını aşkara çıxartmaq
38. P.Sorokinə görə nəzəri sosialologiyanın sosial həyatın ayrı-ayrı tərəfləri və sosial institutların inkişafını öyrənən hissəsi necə adlanır:
- Sosial analitika
  -))Sosial genetika
  - Sosial mexanika
  - Sosial stratifikasiya
  - Sosial fəaliyyət
39. O.Kontun "sosial fizika" təlimi aşağıdakı iki bölmədən ibarət idi:
-))sosial statika və sosial dinamika
  - sosial statika və sosial kimya
  - sosial dinamika və sosial sfera
  - sosial statistika və sosial dinamika
  - sosial nəzarət və sosial statika

40. E. Dürkheymin “Özünəqəsd” əsərində intiharın hansı üç sosial səbəbi göstərilir?
- eqoizm, affektiv, alturizm
  - anomik, alturizm, emosional
  - iradə, eqoizm, alturizm
  -)eqoizm, alturizm və anomizm
  - anomik, iradə, eqoizm
41. T.Parsons hansı cəmiyyət tipləri göstərirdi?
- ibtidai, orta, müasir
  - vəhşilik, barbarlıq, sivilizasiya
  - primitiv, orta, industrial
  -)primitiv, ara, müasir
  - ibtidai, ara, sivilizasiya
42. O. Kont “Sosial fizika” nəzəriyyəsini cəmiyyətin mövcudluq qanunlarından bəhs edən hissəsini adlandırılmışdır:
-)Sosial statistika
  - Sosial dinamika
  - Sosial psixologiya
  - Sosial strategiyası
  - Sosial siyasət
43. Cəmiyyətin təkamülünün inteqrasiya, differensiya və intizam yüksəlməyə kimi mərhələdən keçdiyi iddia edən sosioloq kimdir:
-)Spenser
  - Kant
  - Dyürkheym
  - Şteyn
  - Zimmel
44. Dyürkheymə görə fərdin intihar etməsinin, fərdin cəmiyyətdə öz şəxsi keyfiyyətlərinin əhəmiyyətinin itirilməsi ilə əlaqədar olan motiv necə adlanır:
-)Alturizm
  - Sosial
  - Psixoloji
  - Eqoizm
  - Anomizm

45. E. Dyürkheymə görə fərdin intiharı etməsinin cəmiyyətdə mənəvi sərvətlərin və normaların dərin böhranı ilə bağlı olan motivi necə adlanır:
-)Anomizm
  - Psixologiya
  - Altorizm
  - Sosial
  - Eqaizm
46. “İnsanlar sadəcə şərti olaraq sosial mövcudat kimi nəzərdən keçirilə bilərlər, əslində isə onlar təbiətin ümumi qanunları əsasında inkişaf edirlər” fikri hansı sosioloqa məxsusdur:
- H.Spenser
  - O.Kont
  - M.Veber
  -)V.Pareto
  - S. Zimmel
47. G.Zimmelin “Pulun fəlsəfəsi” əsərində təhlil olunan sosioloji problem:
- sosial proseslərə pulun göstərdiyi təsirin tədqiqinə
  -)insanlar arasında müxtəlif münasibətlərin təşəkkülündə pulun oynadığı rolun təhlilinə
  - insanların var-dövlətə olan hərisliyinin səbəblərinin araşdırılmasına
  - kapital yığılmasının mənəvi-mədəni proseslərin təhlilinə təsirinə öyrənilməsi
  - pulun sosio-mədəni proseslərdə oynadığı rolun təhlilinə
48. M.Veber sosial fəaliyyətin tipləri haqqında:
- ənənəvi, praktiki, sərvətyönlü, məqsədyönlü fəaliyyət
  -)ənənəvi, affektiv, sərvətyönlü, məqsədyönlü fəaliyyət
  - affektiv, ənənəvi, əməli, sərvətyönlü fəaliyyət
  - ənənəvi, əməli, affektiv, məqsədyönlü fəaliyyət
  - praktiki, ənənəvi, affektiv, məqsədyönlü fəaliyyət
49. Marksizmə görə cəmiyyətə bütöv sosial orqanizm kimi baxış öz əksini hansı anlayışda tapır?
- tarixi materialist yanaşma anlayışı
  - maddi istehsal üsulu anlayışı
  - üstqurum və bazis anlayışı
  - ictimai şüur və ictimai varlıq anlayışı
  -)ictimai-iqtisadi formasiya anlayışı

50. Neopozitivizm cərəyanının yaranması zərurəti nə ilə bağlıdır?
-))elmin standart konsepsiyasının hazırlanması ilə
  - universal elmi metodun hazırlanması ilə
  - ümumi sosioloji metod hazırlanması ilə
  - sosial faktların şərhinə elmi-fəlsəfi yanaşma ilə
  - təbiətşünaslıqla sosiologiyanın əlaqələndirilməsi ilə
51. P.Sorokinin fikrincə nəzəri sosiologiya aşağıdakı hissələrə ayrılır:
- sosial analitika, sosial mexanika, sosial fiziologiya
  - sosial genetica, sosial statika, sosial fiziologiya
  -))sosial analitika, sosial mexanika, sosial genetica
  - sosial fiziologiya, sosial analitika, sosial genetica
  - nəzəri sosiologiya ayrı-ayrı hissələrə bölünmür
52. F. Tyonnis cəmiyyətdə mövcud olan insanlararası qarşılıqlı düşmən münasibətləri hansı amillərlə izah edirdi:
-))Sosial psixologiya
  - Sosial ekologiya
  - Sosial stratifikasiyası
  - Sosial fizika
  - Sosial statistika
53. M.Veberə görə şüursuz, psixoloji impulsların və hisslərin təsiri altında baş verən sosial fəaliyyət necə adlanır:
-))Affektiv
  - Resional
  - Ənənəvi
  - İrrasional
  - Məqsədyönlü
54. İnsan öz fəaliyyətinin məqsədi ilə ona çatmağın yolları haqqında aydın təsəvvürə malikdirsə və öz fəaliyyətinə digər insanların reaksiyasını nəzərə alırsa elmin bu sosial fəaliyyəti necə adlanır:
-)) Məqsədyönlü
  - İR Rasional
  - Sərvətyönümlü
  - Affektiv

e. ənənəvi

55. “Avropa kapitalizmi öz mənşəyinə görə protestant dini-əxlaqi kompleksinə borcludur” fikri hansı sosioloqa məxsusdur:

- a.)) M.Veber
- b. S.Simmel
- c. V. Zombart
- d. Q. Maska
- e. V.Pareto

56. Marksizmə görə bu və ya digər cəmiyyətin yaranmasında başlıca rol oynayan amil hansıdır:

- a.))İctimai əlaqə və münasibətlərin məcmusu
- b. Sosial və siyasi münasibətlərin məcmusu
- c. Sosial-psixoloji münasibətlərin məcmusu
- d. İctimai-siyasi əlaqə və münasibətlərin məcmusu
- e. Sosial əlaqə və münasibətlərin məcmusu

57. Marksizmə görə sosial subyektlərin fəaliyyətini müəyyən edən başlıca amil hansıdır:

- a.))Maddi həyat şəraiti və ondan irəli gələn mənafe və tələbatlar
- b. Sosial həyat şəraiti və ondan irəli gələn mənafe və tələbatlar
- c. Sosial-siyasi həyat şəraiti və ondan irəli gələn mənafe və tələbatlar
- d. İctimai həyat şəraiti və ondan irəli gələn mənafe və tələbatlar
- e. Mənəvi həyat şəraiti və ondan irəli gələn mənafe və tələbatlar

58. XX əsrin 70-ci illərində D.Bell, U.Rostou və R.Aron tərəfindən yaradılmış nəzəriyyə necə adlandırılmışdır?

- a.)) üç texnoloji dövr
- b. dörd texnoloji dövr
- c. beş texnoloji dövr
- d. iki texnoloji dövr
- e. yeddi texnoloji dövr

59. Bağçılıq cəmiyyəti ilk dəfə harada yaranmışdır?

- a. qədim Misirdə
- b. qədim Çində
- c. qədim Yunanıstanda
- d.))Yaxın Şərqdə (Babilistan)
- e. Qədim Romada

60. Geniş cəmiyyət dedikdə nə başa düşülür
-) Bütöv münasibətlərin sosial məcmusu
  - Sosial münasibətlərin məcmusu
  - Pisixoloji münasibətlərin məcmusu
  - Sosial qruplar arasındakı münasibətlərin məcmusu
  - Sosial elementlər arasındakı münasibətlərin məcmusu
61. Bir-biriylə qarşılıqlı fəaliyyətdə olan insanlar toplusu necə adlanır
- Bəşəriyyət
  -)Cəmiyyət
  - Dövlət
  - Ölkə
  - Kütlə
62. Ümumi tarixi və mədəniyyəti olan insanların yaşadığı ümumi ərazi necə adlanır
- Bəşəriyyət
  - Cəmiyyət
  - Dövlət
  -) Ölkə
  - kütlə
63. "Cəmiyyət təbii qanunlar əsasında inkişaf edir" fikri kimə məxsusdur
-) H.Spenser
  - M.Veber
  - E.Dyürkheyim
  - K.Marks
  - M.Ayver
64. Sosial dəyişmələrin istiqamətlərini, amillərini və formalarını müəyyən edərək, konkret şəraitin ardıcıl hadisələrin arasında bir mənalı əlaqəni şərt kimi qey edən qanunlar necə adlanır
- Obyektiv
  - İctimai
  -)Dinamik
  - Statik
  - Universal

65. Cəmiyyətin ənənəvi və modernist tiplərini hansı sosioloq fərqləndirmişdir
-))Veber
  - Spenser
  - Smelzer
  - Dyürkheym
  - Şteyn
66. İnsan fəliyyətinin əxlaqi, düşüncə və səmərəlilik prinsipləri ilə izah edilən cəmiyyət M.Veberə görə necə adlanır
- Ənənəvi
  -)) Modernist
  - Postmodernist
  - Dinamik
  - Statik
67. İnsan əxlaqının əsasını fərd, kollektiv, xalqın mənafeyi, onların qarşısına qoyulan məqsədlər və onlara nail olmaq hansı üsullardan istifadə edicəkləri duran cəmiyyət M.Veberə görə necə adlanır
- Ənənəvi
  - Modernist
  -))Postmodernist
  - Dinamik
  - Statik
68. Cəmiyyətin formalaşması prosesi nə vaxt başa çatıb?
- bir milyon il bundan əvvəl
  - iki yüz min il əvvəl
  -))bir neçə on min il əvvəl
  - bir neçə milyon il əvvəl
  - on min il əvvəl
69. Sənaye cəmiyyəti ilk dəfə harada və nə vaxt meydana gəlmişdir?
- XIX əsrdə Hollandiyada
  -)) XVIII əsrdə İngiltərədə
  - XVI əsrdə İtaliyada
  - XVII əsrdə Fransada
  - XVIII əsrdə Almaniya

70. Dövlət, onun bürokratik aparatı və ordusu hansı cəmiyyət tipində meydana gəlmişdir?
- bağcılıq cəmiyyətində
  - sənaye cəmiyyətində
  - ovçuluq cəmiyyətində
  - müasir cəmiyyətdə
  -) aqrar cəmiyyətdə
71. İnsanların birgə yaşamasını həyata keçirən bütöv təşkilat dedikdə hansı sosial kateqoriya nəzərdə tutulur
-) Cəmiyyət
  - Ölkə
  - Dövlət
  - Bəşəriyyət
  - Sosial struktur
72. Müəyyən zaman və məkan sərhədləri olan özünəməxsus orqanizm və ya sistem dedikdə nə başa düşülür
- Ölkə
  - Bəşəriyyət
  -) Cəmiyyət
  - Dövlət
  - Sosial struktur
73. K.Marksa görə cəmiyyətin yaranmasının başlıca ünsürü hansıdır
- İnsan
  -) Əmək
  - İctimai formasiya
  - Zümrələr
  - Siniflər
74. Cəmiyyətin maddi və mənəvi mədəniyyətinin müəyyən inkişaf səviyyəsi olaraq ictimai inkişafın məcmusu necə adlanır
-) Svilizasiya
  - Cəmiyyət

- c. Ölkə
- d. Bəşəriyyət
- e. Dövlət

75. "Biliyin inkişafı cəmiyyətin tərəqqisində həlledici amildir" fikri aşağıda adları çəkilən mütəfəkkirlərdən hansına məxsusdur?

- a.))Kont
- b. Spenser
- c. Qumploviç
- d. Albert Şefle
- e. Zimmel

76. O.Konta görə insanların industrial cəmiyyətə keçməsinə səbəb hansı amildir?

- a.)) biliyin mistik (teoloji) formadan pozitiv formaya doğru inkişafı
- b. cəmiyyətdə təbəqələşmənin dərinləşməsi
- c. cəmiyyətin inteqrasiya və diferensiasiyasının dərinləşməsi
- d. biliyin fəlsəfi formadan texniki formaya doğru inkişafı
- e. heç biri

77. Cəmiyyətin təkamülünün əsasını diferensiasiyanın güclənməsində görən mütəfəkkir kimdir?

- a. Kont
- b.))Spenser
- c. Qumploviç
- d. Albert Şefle
- e. Zimmel

78. Dürkheymə görə cəmiyyətin təkamülünün əsasında hansı amil dayanır?

- a.)) mexaniki həmrəylikdən üzvi həmrəylikə keçid
- b. sosial strukturun elementləri arasındakı həmrəylik
- c. sosial diferensiasiyadan sosial inteqrasiyaya keçid
- d. sosial və iqtisadi amillərin vəhdəti
- e. heç biri

79. "Cəmiyyətin sosial inkişafda müəyyənedici rol sosial inqilaba və istehsal üsullarının dəyişməsinə gətirib çıxaran məhsuldar qüvvələrdir " fikri aşağıda adları çkilən hansı mütəfəkkirə məxsusdur?
- Kont
  - Spenser
  - Qumploviç
  - Albert Şefle
  -) K.Marks
80. Parsonsa görə cəmiyyətin tarixi inkişafı hansı mərhələlərdən keçir?
-) bəsit, aralıq,müasir
  - pozitiv, metafizik
  - teoloji, pozitiv
  - bəsit, mistik, pozitiv
  - heç biri
81. Cəmiyyətdə bilik və informasiyanın, kompüter və avtomatik qurğuların aparıcı rola malik olduğunu iddia edən nəzəriyyə necə adlanır?
- İndustrial
  -) Postindustrial
  - Pozitiv
  - Elmi
  - heç biri
82. D.Bell ,U.Roston və R.Arona görə əsasını intellektual,informasiya-kompüter texnologiyalarının təşkil etdiyi cəmiyyət necə adlanır
- Sənayeləşdirilməmiş
  - Sənayeləşmiş
  - İndustrial
  -) Postindustrial
  - Sosial
83. İnkişafın ləngiməsi, neqativ nəticələrə gətirib çıxaran, cəmiyyətdə İnsanların mənəvi-mədəni səviyyəsinin zəifləməsi prosesi necə adlanır
- Tərəqqi
  - İnkişaf
  - Tənəzzül
  -) Reqresus
  - Kompromis

84. İctimai həyatın bu və ya digər tərəflərinin yenidən qurulmasını nəzərdə tutan tədbirlər kompleksi necə adlanır
- Təkamül
  -) İslahat
  - İnqilab
  - Reqrusus
  - Tərəqqi
85. Obyektiv mövcud olan, daim təkrar olunan, ictimai həyatda və ya müəyyən tarixi dövrdə hadisələrin mövcudluq əlaqəsi prosesi necə adlanır
-) İctimai qanun
  - İctimai münasibətlər
  - Universal qanunlar
  - Sosial qanunlar
  - Sosial-siyasi qanunlar
86. Müxtəlif fərdlər və sosial toplular arasındakı münasibətləri müəyyən edərkən onların fəaliyyətində ifadə olunan qanunlar necə adlanır
- İctimai
  -) Sosial
  - Siyasi
  - Ümumi
  - Universal
87. Bağılıq cəmiyyəti ilk dəfə harada yaradılmışdır
- Qədim Misirdə
  - Qədim Çində
  - Qədim Yunanıstanda
  -) Yaxın Şərqdə
  - Qədim Romada
88. Cəmiyyətin təkamülü onun daha mükəmməl vəziyyətinə doğru düzxətli hərəkətdir ideyası hansı nəzəriyyədə öz əksini tapmışdır?
-) Tsiklik inkişaf nəzəriyyəsi

- b. Sosial dəyişikliklər nəzəriyyəsi
- c. Stratifikasiya nəzəriyyəsi
- d. Liberalizm nəzəriyyəsi
- e. heç biri

89. Sosioloji tədqiqatların obyektı:

- a. sosial qruplar və təbəqələr
- b. sosial institutlar
- c. sosial-ərazi birlikləri
- d. sosial struktur və şəxsiyyət
- e.)insan birliklərinin fəaliyyəti və onun həyata keçdiyi şərait

90. Əsas anlayışlar sosioloji tədqiqatda hansı rolu yerinə yetirirlər?

- a. tədqiqatın məqsədini aydınlaşdırır;
- b. sosioloji tədqiqatın vəzifəsini müəyyən edir;
- c. tədqiqatın praktiki əhəmiyyətini müəyyən edir
- d.)) tədqiqatın predmetini müəyyən edirlər;
- e. tədqiqatın xarakterini müəyyən edirlər;

91. Öyrənilən obyektı haqqında gümanlardan asılı olaraq hansı fərziyyələr ola bilər?

- a.))təsviri və izah edici
- b. nəzəri və analitik
- c. analitik və xəyali
- d. təsviri və xəyali
- e. nəzəri və təsviri

92. Sosioloji tədqiqatların başlıca məqsədini nə təşkil edir

- a.))Cəmiyyət həyatı üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edən problemi təhlil etmək
- b. Cəmiyyətdə müxtəlif mənafeyə malik olan təbəqələrin mənafələrini
- c. Cəmiyyətdə diferensiasiya hallarını təhlil etmək
- d. Cəmiyyətdə inteqrasiya hallarını təhlil etmək
- e. Heç biri

93. Metodologiya dedikdə nə başa düşülür

- a.))Yeni bilik əldə olunması
- b. Nəzəri bilik əldə olunması

- c. Empirik biliklər əldə olunması
- d. Sosioloji bilik əldə olunması
- e. Heç biri

94. Sosioloji tədqiqatların təşkili və aparılması neçə mərhələdən keçir

- a. 4
- b. 6
- c. 2
- d. 2
- e. 8
- f. 3

95. Sosioloji tədqiqatların təşkili və aparılması prosesini II mərhələsinə daxildir

- a. İlk sosioloji məlumatların toplanması
- b. Sənədlərin çıxarışlarının toplanması
- c. Tədqiqatçının qeydləri
- d. Rəyi soruşulanlardan bəzilərinin fikri
- e. Hamısı

96. Sosioloji tədqiqatların təşkili və aparılması prosesinin IV mərhələsi özündə hansı mərhələləri birləşdirir

- a. İşlənmiş malların təhlili
- b. Hesabatın tərtibi
- c. Sifarişçi üçün nəticələrin hazırlanması
- d. İdarəetmə subyekti üçün təklif və nəticələrin hazırlanması
- e. Hamısı

97. Təsviri fərziyyələr hansı gümanlardan ibarətdir:

- a. öyrənilən obyektin daxili əlamətləri haqqında
- b. öyrənilən obyektin xarici əlaqələri haqqında
- c. öyrənilən obyektin strukturu və funksional əlaqələri haqqında
- d. öyrənilən obyektin xarici əlamətləri və funksional əlaqələri haqqında
- e. öyrənilən obyektin ətraf mühitlə qarşılıqlı əlaqələri haqqında

98. İzahedici fərziyyələr aşağıdakı gümanları əks etdirir

- a. öyrənilən obyektin struktur elementləri haqqında

- b. öyrənilən obyektin strukturu və funksional əlaqələri haqqında
- c. öyrənilən obyektin daxili əlamətləri haqqında
- d. öyrənilən obyektin təzahür xüsusiyyətləri haqqında
- e.)) öyrənilən obyektin səbəb- nəticə əlaqələri haqqında

99. Tədqiqat planının xarakteri nə ilə müəyyən olunur?

- a. obyekt haqqında anlayışların xarakteri ilə
- b. obyekt haqqında izahedici fərziyyələrin səciyyəsi ilə
- c.)) obyekt haqqında biliklərin səciyyəsi ilə
- d. obyekt haqqında təsviri fərziyyələrin səciyyəsi ilə
- e. obyekt haqqında məlumatların səciyyəsi ilə

100. Hesabat nəyi əks etdirir?

- a. təsviri tədqiqatın nəticələrini
- b.)) empirik sosioloji tədqiqatların yekunlarını
- c. rəy sorğusunun yekunları
- d. axtarış tədqiqatlarının yekunları
- e. analitik tədqiqatın nəticələri

101. Sosioloji tədqiqatların sosial obyekt haqqında bütöv təsəvvür yaradaraq empirik məlumatlar əldə olunmasına köməklik edən növü necə adlanır

- a. Axtarış
- b.)) Təsviri
- c. Analitik
- d. Empirik
- e. Heç biri

102. Sosioloji tədqiqatların sadəcə tədqiq olunan obyektin təsviri ilə kifayətlənməyək həmçinin onların əsasında dayanan səbəbləri aşkara çıxarmağa imkan verən növü necə adlanır

- a. axtarış
- b. Təsviri
- c.)) Analitik
- d. Empirik
- e. Heç biri

103. Sosioloji tədqiqatların proqramının tədqiq olunan obyektin məntiqi təhlilini özündə əks etdirən hissəsi necə adlanır
-))Metodologiya
  - Metodiki
  - Elmi
  - Praktiki
  - Heç biri
104. Sosial obyektlərin strukturu bu obyektləri yaradan element və əlaqələrin xarakteri onların fəaliyyəti və inkişafı haqqında əsaslandırılmış elmi qanunlar necə adlanır
-))Fərziyyə
  - Metodologiya
  - Metodika
  - Heç biri
  - Nəzəriyyə
105. Fərziyələrin doğru və ya yanlış xarakter daşımalarının hansı yolla müəyyənləşdirmək olar
- Nəzəri tədqiqatlar
  -)) Empirik sosioloji tədqiqatlar
  - Sənədlərin təhlili
  - Tətbiqi tədqiqatlar
  - Heç biri
106. Sosioloji tədqiqat proqramı hansı bölmələrə malikdir?
-)) nəzəri və metodiki
  - elmi və metodiki
  - nəzəri və praktiki
  - elmi və nəzəri
  - heç biri
107. Sosioloji tədqiqatlarda təsviri plan nə zaman tərtib olunur?
- problemlə bağlı biliklər geniş hərtərəfli olduqda
  - problemlə bağlı biliklər kifayət qədər olmadıqda
  -)) problemlə bağlı biliklər obyektə ayırmağa və təsviri fərziyələrə imkan verir
  - problemlə bağlı biliklər ziddiyyətli xarakter daşdıqda
  - problemlə bağlı biliklər izahedici fərziyələr irəli sürməyə imkan verdikdə
108. Sosioloji tədqiqatların aşağıdakı növləri vardır

- a. Eksperimental, axtarış, təsviri
  - b. Analitik, eksperimental, əməli
  - c. Axtarış eksperimental, analitik
  - d.)) Axtarış, təsviri, analitik
  - e. Fundamental, eksperimental, təsviri
109. Sosioloji tədqiqat proqramını hansı bölmələrə malikdir
- a.))Nəzəri və metodiki
  - b. Elmi və nəzəri
  - c. Elmi və metodiki
  - d. Nəzəri və praktiki
  - e. Heç biri
110. Sosioloji tədqiqatların obyektı
- a. Sosial qrupp və təbəqələr
  - b. Sosial institutlar
  - c. Sosial-ərazi dirlikləri
  - d. Sosial struktur və şəxsiyyət
  - e.))İnsan birliklərinin fəaliyyəti və onun həyata keçdiyi şərait
111. Təsviri fərziyyələr hansı qurumlardan ibarətdir
- a. Öyrənilən obyektin daxili əlamətləri haqqında
  - b. Öyrənilən obyektin xarici əlaqələri haqqında
  - c.)))Öyrənilən obyektin strukturu və funksional əlaqələrin haqqında
  - d. Öyrənilən obyektin ərzaq mühiti qarşılıqlı əlaqələr haqqında
  - e. Öyrənilən obyektin struktur elementləri haqqında
112. Axtarış planı nə vaxt tətbiq olunur
- a.)) Problem hələ aydın təsəvvür olunmadıqda
  - b. Təsviri fərziyyələr aydın təsəvvür yaratmadıqda
  - c. Əməli fərziyyələr kifayət etmədikdə
  - d. Problem ziddiyyətli xarakter daşdıqda
  - e. Müşahidələr bir nəticə vermədikdə

113. Eksperimental plan o vaxt tətbiq olunur ki
- Obyekt haqqında biliklər təsviri fəaliyyətlər irəli sürməyə imkan verir
  - Obyekt haqqında biliklər kifayət qədər olmadıqda
  - Obyekt haqqında biliklər geniş və hərtərəfli olduqda
  -)Obyekt haqqında biliklər izahedici fəaliyyətləri irəli sürməyə imkan verdikdə
  - Obyekt haqqında biliklər ziddiyyətli xarakter daşdıqda
114. İctimai rəy nəzəriyyəsində obyekt dedikdə bu başa düşülür
- sosial birlik forması
  - sosial strukturun elementi
  - sosial təbəqənin üzvləri
  -) ətraf gercəkliyin konkret hissəsi
  - əmək kollektivi
115. Təbliğatın fundamental xarakterinə nə təsir göstərir
-) ideoloji şərtlənmə
  - siyasi yönümlülük
  - praktiki istiqamət
  - nəzəri aspekt
  - mənəvi aspekt
116. İctimai Rəy İnstitutu nə vaxt və kim tərəfindən yaradılmışdır?
- 1924-cü ildə İngiltərədə B.Rassel tərəfindən
  -) 1935-ci ildə ABŞ-da C.Gellap tərəfindən
  - 1944-cü ildə İtaliyada A.Qramşi tərəfindən
  - 1929-cu ildə Fransada R.Rollan tərəfindən
  - 1937-ci ildə ABŞ-da C.Mid tərəfindən
117. N.Makiavelli özünün hansı əsərində ictimai rəy fenomeninin son dərəcə əhəmiyyətli xarakter daşdığını vurğulamışdır
-)“Hökümdar”
  - Hakimiyyət
  - Dövlət nəzəriyyəsi
  - İdarəetmə
  - Qanun

118. Y.V.Hegelə görə ictimai rəyin strukturuna daxildir:
- İctimai rəyin mövcud olduğu şərait
  - İctimai rəyin obyektı və daşıyıcısı
  - Mühakimlərin xarakteri
  - Həqiqətlə yalanın əksliyi
  -) Hamısı
119. Əhalini istər ölkə daxilində, istərsədə beynəlxalq aləmdə özünü büruzə verən bu və ya digər hadisələrə, obyektə və ya şəraitə olan münasibəti necə adlanır
-) İctimai rəy
  - Sosoloji fikir
  - Siyasi şüur
  - İctimai şüur
  - Heç biri
120. İctimai rəy nəzəriyyəsinin ən mühüm mühüm vəzifəsi nədir
-) Obyekt və subyektin müəyyən olunması
  - Obyekt və predmetin müəyyən olunması
  - Əhalinin fikrini öyrənmək
  - Subyektin müəyyən olunması
  - Heç biri
121. İctimai rəy öz daxili məzmunu və əhatə dairəsinə görə əhalinin hansı səviyyələrini təmsil edə bilər?
-) əhalinin müxtəlif səviyyələrini
  - əhalinin orta təbəqəsini
  - əhalinin yüksək səviyyəsini
  - əhalinin aşağı səviyyəsini
  - hamısını
122. İctimai rəyin strukturunda aparıcı element
- yalanla həqiqət arasında nisbət
  - təbliğatın önəmli olması
  -) sosial qiymət
  - real gerçəkliyin təsviri
  - sosial qrupların mənafeyinin əks olunması

123. KİV-in strukturunun təhlili zamanı bunlar əsasdır
-) informasiyanın mənbəyi, məzmunu və onu qəbul edən
  - auditoriya, informasiyanın mənbəyi və strukturu
  - informasiyanı qəbul edən, informasiyanı yayan, onun məzmunu
  - informasiyanın mənbəyi, struktur və auditoriya
  - informasiyanın məzmunu, mənbəyi və strukturu
124. İctimai rəyin formalaşması prosesi necə baş verir
- kortəbii və xaotik şəkildə baş verir
  - KİV tərəfindən formalaşdırılır
  -) məqsədyönlü təşkil olunan tədbirlər vasitəsi ilə meydana gəlir
  - bu və ya digər qrupun daxilində formalaşır
  - təbliğət və təşviqat nəticəsində formalaşır
125. İctimai inkişafın obyekt və subyekt amillərinin təsiri altında ictimai rəyin formalaşması qanunauyğunluqlarının öyrənilməsi, cəmiyyət həyatına onun müxtəlif səviyyələrdə təsirinin tədqiqi ictimai rəyin sosiologiyasının hansı tərəfinin mahiyyətini özündə əks etdirir
- Obyektini
  - Subyektini
  -)Predmetini
  - Məqsədini
  - Vəzifəsini
126. İctimai rəy özündə nəyi əks etdirir
-) İctimai şüurun real vəziyyətini
  - Cəmiyyətin real vəziyyətini
  - Siyasi şüurun real vəziyyətini
  - Psixoloji real vəziyyəti
  - Qeyd olunanlardan heç birini
127. Kütlələr içərsində müəyyən siniflərin, partnyorların və dövlətlərin ideologiya və siyasətinin yayılmasını özündə əks etdirən sosioloji fəaliyyət necə adlanır
- Təbliğət
  - Geniş mənada təbliğət
  -) Dar mənada təbliğət
  - Təşviqat
  - Heç biri

128. İctimai şüurun strukturuna daxildir
- .Siaysi ideyalar
  - Hüquqi şüur
  - Elm və incəsənət
  - Din və fəlsəfə
  -) Hamısı
129. Ölkənin beynəlxalq və daxili həyatı haqqında məlumatlı olmağ kütləvi şüurun hansı aspektində təzahür olunur
-)İntelektual
  - Emosional
  - İradə
  - Davranış
  - Heç biri
130. Sosial proseslərdə gərəkdiyində real hərəkət, iş və davranış nümayiş etdirmək amili kütləvi şüurun hansı aspektində təzahür olunur
- İntelektual
  - Emosional
  - İradə
  -)Davranış
  - Heç biri
131. Təbliğatın sosiologiyasının istifadə etdiyi metodlar
- Analiz, sintez, deduksiya, induksiya
  - Sənədlərin öyrənilməsi, müşahidə sorğu
  - Qruplaşdırma, korelyasiya ,faktor analiz
  - Ümumiləşdirmə,modellərin qurulması,tipologiya
  -)Hamısı
132. Kütləvi şüur aşağıdakı aspektlər üzrə nəzərdən keçirilir
- mədəni, davranış, intellektual, iradə
  - emosional, davranış, mədəni, iradə
  -) intellektual, emosional, iradə, davranış

- d. psixoloji, iradə, emosional, intellektual
- e. emosional, iradə, psixoloji, intellektual

133. İctimai-rəyin funksiyaları hansılardır
- a. idrakı, tərbiyəvi, direktiv
  - b. ekspressiv, direktiv, proqnozlaşdırıcı
  - c. idrakı, direktiv, proqnozlaşdırıcı
  - d. direktiv, dünyagörüşü, proqnozlaşdırıcı
  - e.)) ekspressiv, məsləhət, direktiv
134. İctimai rəyin təzahür tipləri hansılardır?
- a. kortəbii, ictimai təşkilatlar tərəfindən açıqlanma, ekspert sorgusu
  - b.))kortəbii, dövlət orqanlarının təşəbbüsü ilə aşkarlanma, sosioloji sorgu
  - c. sosioloji sorğu, kortəbii, şayələr şəklində
  - d. sosioloji sorğu, KİV vasitəsilə, kortəbii
  - e. KİV vasitəsi ilə, kortəbii, dövlət orqanlarının açıqlaması
135. KİV-in elementlərinin insanların şüurunun formalaşmasına və sosial davranışına ideoloji təsirinə qanunauyğunluqlarını öyrənilməsi KİV-in sosiologiyasının hansı amilində təzahür edir
- a.))Predmeti
  - b. Obyekti
  - c. Subyekti
  - d. Nəzəriyyəsi
  - e. Heç biri
136. KİV-in fəaliyyətinin təhlili zamanı əsas diqqət hansı aspektə cəlb olunmalıdır
- a. İnformasiyanın toplanması və işlənməsi
  - b. İnformasiyanın geniş yayılması
  - c. İnformasiyanın insanların şüuruna təsirinə tədqiqi
  - d. İnformasiyanın insanların davranışlarına sosial təsirinə tədqiq olunması
  - e.))Hamısı
137. KİV-in intellektual psixoloji səmərəliliyini hansı meyar müəyyən edir
- a. İdraki fəallıq

- b. Əldə olunmuş biliklər
- c. Təşəkküt tapmış inamlar
- d. İnformasiyanın qəbul edilməsi
- e.))Hamısı

138. KİV-in yerinə yetirdiyi yetirdiyi sosial əhəmiyyətli vəziyyətlər hansılardır
- a. İnformasiyanın auditoriyaya çatdırılması funksiyası
  - b. Tərbiyəvi funksiya
  - c. Davranış normalarının təşkili və auditoriyada müəyyən emosional-pisixoloji mühitin yaradılması funksiyası
  - d. Həm cəmiyyət üzvləri arasında, həm də cəmiyyət üzvləri ilə idarəetmə orqanları sistemi arasında qarşılıqlı ünsiyyətin həyata keçirilməsi funksiyası
  - e.))Qeyd olunanların hamısı
139. KİV-in insanlara təsir dərəcəsinə görə bir yerdə duran formasını seç
- a.))Televiziya
  - b. Qazet
  - c. Jurnal
  - d. Radio
  - e. Hamısı
140. İctimai rəyin fərd və fərdlər qrupunun gündəlik həyat şəraitinin təsiri altında formalaşan və hadisələrə bu səviyyədə münasibəti özündə əks etdirən ifadə forması necə adlanır?
- a.))körtəbi
  - b. xüsusi
  - c. kütləvi informasiya vasitələrinin təşəbbüsü ilə
  - d. elmi
  - e. sosial
141. Özünəqiymətvermənin aşağı səviyyədə olan şəxsiyyət tipi
- a. İdealist
  - b. Ənənəviçi
  - c. Yığımçı
  - d.)) Frustrat
  - e. realist

142. Mənəvi borcunu dərk edən, intizamlı və qanuna riayət edən şəxsiyyət tipi
- İdealist
  -)Ənənəviçi
  - Frustrat
  - Realist
  - Gedeonist materialist
143. Sosial rol nəzəriyyəsinin banisi
-) Mid
  - Freyd
  - Veber
  - Smelzer
  - Dyürkheym
144. "Davranış nəzəriyyəsinin" baniləri
- C.Hommans, MşVeber
  - K.Opp, E.Dyürkheym
  - Smelzer, C.Homans
  -) C.Homans, K.Opp
  - M.Veber, K.Opp
145. Şəxsiyyətin formalaşmasında mühüm rol oynayan amillər hansılardır
-) Cəmiyyət və sosial mühit
  - Ailə və məktəb
  - Mühit
  - Uzv olduğu sosila qrup
  - Məşğul olduğu peşə
146. M.Veberə görə şəxsiyyətin sosial tipologiyasının əsasında duran başlıca səbəb hansıdır
-)Ağıllılıq dərəcəsi
  - İctimai-iqtisadi formasiya
  - Sınıf mənsubiyyət
  - Sosial vəziyyət
  - Heç biri

147. K.Marksa görə şəxsiyyətin sosial tipologiyasının əsasında duran başlıca amil hansıdır
- Sosial fəaliyyət
  - Ağıllılıq dərəcəsi
  -) Sınıf mənsubiyyət
  - Sosial vəziyyət
  - Sosial aktivlik dərəcəsi
148. Aşağıda qeyd olunanlardan hansılar E.Froma görə şəxsiyyətin sosial tiplərinə aiddir
- Passiv
  - İstismarçı
  - Yığımcı
  - Bazar iqtisadiyyatı
  -)Hamısı
149. Fərdin sosial-iqtisadi şəraitə, rol funksiyalarına, cəmiyyətin həyat fəaliyyətinin müxtəlif səviyyələrində təşəkkül tapan sosial normalara, sosial qruplara və sosial təşkilatlara, sosial təsisatlara uyğunlaşması prosesi necə adlanır?
- sosiallaşma
  -) adaptasiya
  - interiorizasiya
  - təkamül
  - heç biri
150. Geniş mənada insan mühitini təşkil edən amillər
-) İqtisadi,mədəni,sosial-siyasi,psixoloji şərait
  - Psixoloji,mədəni və məişət mühiti
  - Sosial,siyasi,mədəni,psixoloji
  - Soial,siyasi,iqtisadi
  - İqtisadi,məişət,psixoloji
151. Şəxsiyyətin sosial tipini müəyyənləşdirən amillər
- Mədəni-mənəvi,sosial-siyasi şərait
  - Siyasi-iqtisadi,mənəvi şərait
  - Mədəni-mənəvi,sosial-iqtisadi şərait
  - İnsan fəaliyyəti və sosial-iqtisadi şərait
  -) İnsanın həyat fəaliyyəti,tarixi-mədəni və sosial-iqtisadi şərait
152. E.Fromma görə mövcud olan sosial xarakterlər

- a. Passiv,istismarçı, realist
- b. Realist,frustat,istismarçı
- c. İstismarçı,yığımçı,realist
- d. Passiv,frustat,istismarçı
- e.)) Passiv,istismarçı,yığımçı,bazar iqtisadiyyatı

153. Freyda görə şəxsiyyətin fəallığının əsasını təşkil edən amillər

- a. Maddi ehtiyaclar
- b. Məntiqi ehtiyaclar
- c.)) Şəxsiyyətin şüursuz və hisslərlə bağlı olan ehtiyacları
- d. Mənəvi ehtiyaclar
- e. Sosial ehtiyaclar

154. Şəxsiyyətin cəmiyyət qarşısında öz borcunu və məsuliyyətini dərk edən, intizama və özünə nəzarətə üstünlük verən tipi necə adlanır

- a. Ənənəviçilər
- b. Frustat
- c.))Ralist
- d. İdeolist
- e. Gedionist

155. Cəmiyyətdə real üstünlük təşkil edən şəxsiyyət tipi hansıdır

- a.))Modal
- b. İdeal
- c. Bazıs
- d. Realist
- e. İdealist

156. Gələcək üçün nəzərdə tutulan hərtərəfli inkişaf etmiş harmonik şəxsiyyət tipi hansıdır

- a. Modal
- b.)) İdeal
- c. Bazıs
- d. Realist
- e. İdealist

157. İctimai sistemin şəxsiyyətin mənəvi sərvətlər sisteminə və onun vasitəsiylə real davranışına göstərdiyi təsirin inkişafı hansı şəxsiyyətdə təzahür edir
-) Sosial şəxsiyyət
  - İctimai şəxsiyyət
  - Mədəni şəxsiyyət
  - Siyasi şəxsiyyət
  - Heç biri
158. Şəxsiyyətin sosial fəaliyyətinin, sosial davranışının şərtlənməsində həlledici mənə kəsb edən amil hansıdır?
-) obyektiv həyat şəraiti
  - subyektiv şərtlənmə
  - obyektiv şərtlənmə
  - sosial şərtlənmə
  - heç biri
159. İnsanın xarici aləmdən obyektiv asılılığını ifadə edən amil necə adlanır?
- mənəfe
  -) tələbat
  - maraq
  - fəaliyyət
  - davranış
160. Tələbatın növlərinə aiddir?
- təbii və sosial
  - fərdin ailəyə olan tələbatı
  - istehsal və qeyri istehsal fəaliyyəti sferasına tələbat
  - sosial birkəllərə olan tələbat
  -) hamısı
161. Şəxsiyyətin bu və ya digər tələbatı ödəmək imkanından asılı olaraq, onun fəaliyyət istiqamətinə çevrilən amil necə adlanır?
-) mənəfe
  - tələbat
  - maraq
  - fəaliyyət
  - davranış

162. Şəxsiyyətin formalaşmasında mühüm rol oynayan amillər
- Dünyagörüşü və təhsil
  -)Dünyagörüşü,əxlaqi tərbiyə,əmək tərbiyəsi
  - Təhsil və əxlaqi tərbiyə
  - Əmək və əxlaqi tərbiyə
  - Mənəvi,əxlaqi tərbiyə
163. Şəxsiyyətin sosial xarakterini müəyyənləşdirən amillər
- İctimai-siyasi proseslərə münasibət və özünüdərketmə
  - Mənəvi sərvətlərə münasibət və özünüdərketmə
  - Özünün başqalarından fərqi dərək etmək
  -) Özünüdərketmə,mənəvi sərvətlərə münasibətə dair formalaşmış subyektiv münasibət,öz hərəkətlərinin məsuliyyətini və özünün digərlərindən fərqi dərək etmək
  - Özünüdərketmə və öz hərəkətlərinin məsuliyyətini dərək etmək
164. Müasir sosiologiyada mövcud olan şəxsiyyət tipləri
-)Ənənəvi,idealist,frustat,realist,gedeonist materialist
  - Realist,gedeonist,frustat
  - İdealist,yığımçı,istismarçı
  - Ənənəviçi,frustrat,istismarçı
  - Passiv,frustrat,realist
165. Cəmiyyət həyatında sosial mövqe ve rollarına görə fərqlənən və müxtəlif fəaliyyət növlərinin daşıyıcısı olan sosial qruplar arasındakı münasibətlər necə adlanır
- Sosial-etnik münasibətlər
  - Etik münasibətlər
  - İctimai münasibətlər
  - Siyasi münasibətlər
  -) Sosial münasibətlər
166. Sosial məqsədlər güdən və bu məqsədlərə nail olmaq üçün müxtəlif vasitələrdən istifadədən şəxsiyyətin fəaliyyətlərinin məcmusu necə adlanır
-)Sosial fəaliyyət
  - İctimai fəaliyyət
  - Siyasi fəaliyyət
  - İctimai-siyasi fəaliyyət

- e. Heç biri
167. Sosial münasibətlərin obyektini subyektini seç
- İnsan
  - Sosial qrup
  - Şəxsiyyət
  - Sınıf
  - Heç biri
168. İnsanların sosial fəaliyyət və davranışının başlanğıc nöqtəsini nə təşkil edir
- Obyektiv həyat şəraiti
  - Sosial siyasi münasibətlər
  - Sosial münasibətlər
  - Siyasi münasibətlər
  - Milli münasibətlər
169. Sosial strukturun elementlərinə aiddir
- Sınıf, cəmiyyət, sosial qrup
  - Fərd, şəxsiyyət, sosial qrup
  - Sınıf, sosial qrup, sosial təbəqə
  - Cəmiyyət, şəxsiyyət, sosial təbəqə
  - Sınıf, sosial qrup, fərd
170. Stratifikasiyanın əsasında dayanan sosial sistemlər
- Quldarlıq, feodalizm, kapitalizm
  - Sınıflar, zümrələr, kastalar
  - Kastalar, quldarlıq, feodalizm
  - Feodalizm, kastalar, sınıflar
  - Quldarlıq, kastalar, zümrələr, sınıflar
171. "Sosial mobillik" dedikdə nə nəzərdə tutulur
- Siyasi yerdəyişmə
  - İqtisadi yerdəyişmə
  - Sosial yerdəyişmə
  - İqtisadi-siyasi yerdəyişmə
  - Sosial-siyasi yerdəyişmə

172. Cəmiyyətdə müfəfiq sosial mövqe tutan və mövcud sosial sistemdə qəbul olunmuş normalar və dəyərlər məcmusuna uyğun olaraq sosial funksiyalar yerinə yetirən elemnetlərin əlaqəsi və qarşılıqlı təsirini özündə əks etdirən sosila kateqoriya necə adlanır?
-) sosial struktur
  - sosial stratifikasiya
  - sosial-ərazi strukturu
  - sosiallaşma
  - heç biri
173. Sosial strukturun dəyərləri, normaları, tələb olunan sosial rolları əhatə edən növü necə adlanır?
- ideal struktur
  -)normativ struktur
  - təşkilati struktur
  - d) təsadüf xarakterli struktur
  - heç biri
174. "Sosial mobillik" anlayışı sosiologiya elminə nə vaxt və kim tərəfindən gətirilmişdir?
-)1927-ci il Sorokin
  - 1910-ci il Zimmel
  - 1925 ci il Veber
  - 1930 cu il Mak Ayver
  - Heç biri
175. Fərdin və ya sosial obyektin bir sosial vəziyyətdən onunla eyni səviyyədə olan digərinə keçidini özündə təzahür etdirən sosial mobillik necə adlanır?
-)üfqi mobillik
  - şaqli mobillik
  - fərdi mobillik
  - qrup mobilliyi
  - heç biri
176. Sinifləri fərqləndirən başlıca amillər
-)İqtisadi,siyasi,mənəvi amillər
  - İqtisadi,mənəvi amillər
  - Siyasi,əxlaqi,mədəni amillər

- d. İctimai,siyasi,iqtisadi amillər
- e. Mənəvi,əxlaqi,iqtisadi amillər

177. "Sosial stratifikasiya" nəzəriyyəsinin əsasını təşkil edir

- a. Cəmiyyətdə siniflərin əsas rol oynaması
- b. Sosial həyatda sosial qrupların əsas rol oynaması
- c. Cəmiyyətdə yüksək sinfin əsas rol oynaması
- d. Sosial həyatda orta sinfin əsas rol oynaması
- e.))Sosial həyatda təbəqələrin əsas rol oynaması

178. Sorokinə görə insanlar arasında bərabərsizliyə səbəb olan amillər

- a. Hüquq və vəzifə, nüfuz və imtiyaz
- b. imtiyaz və ehtiyac,vəzifə və nüfuz
- c. Hüquq və imtiyaz,vəzifə və məsuliyyət,sosial sərvət və ehtiyac,hakimiyyət və nüfuz
- d. sosial sərvət və ehtiyac,hakimiyyət və nüfuz
- e.))vəzifə və məsuliyyət,hakimiyyət və nüfuz

179. Sosial mobilliyi sürətləndirən amillər

- a. peşə və ixtisasın dəyişməsi
- b.))Yaşayış yeri və fəaliyyət növünün dəyişməsi
- c. Sosial təbəqəni dəyişmək
- d. Sosial-siyasi mənsubiyyətin dəyişməsi
- e. Cəmiyyəti dəyişmək

180. Stratifikasiya nəzəriyyəsinə görə fəhlə sinfi hansı sinfin təmsilçiləridir

- a. Ali sinif
- b. Ən ali sinif
- c. Orta sinfin ali təbəqəsi
- d. Orta sinfin aşağı təbəqəsi
- e.)) Aşağı sinif

181. Tarixən formalaşmış etnos tipi olub, iqtisadi həyat, dil,ərazinin ümumiliyi ilə, mədəniyyətin məişətin, psixoloji durumun və etnik xarakterin bəzi xüsusiyyətləri ilə səciyyələnən insanların xüsusi tarixi tipi necə adlanır?

- a. etnos
- b.))millət
- c. subetnos
- d. meqætnos
- e. xalq

182. Milli-ərazi qrupları olmayan diasporaya hansılar aiddir?

- a.)) kürdlər, qaraçılar və s
- b. türklər, kürdlər və s.
- c. almanlar,fransızlar və s.
- d. ermənilər,qaraçılar və s.
- e. heç biri

183. Sosial strukturun növlərinə aiddir

- a. Sosial-etnik,sosial-sinfi,demoqrafik,siyasi-iqtisadi struktur
- b. Sosial-demoqrafik,milli-etnik,ictimai-siyasi struktur
- c. Peşə-ixtisas,siyasi-iqtisadi,sosial-sinfi struktur
- d.))Sosial-sinfi,sosial-ərazi,peşə-ixtisas,milli-etnik,sosial-demoqrafik struktur,əhalinin fiziki və əqli əməklə məşğul olanlara bölgüsü
- e. Sosial-ərazi,siyasi-hüquqi,milli-etnik struktur

184. U.A.Uornerə görə cəmiyyətdə mövcud olan siniflər

- a. ali sinif,orta sinif,aşağı sinf
- b. Ən ali sinif,orta sinif,aşağı sinfin ali təbəqəsi
- c.))Ən ali sinif,ali sinif,orta sinifin ali təbəqəsi,orta sinifin aşağı təbəqəsi,aşağı sinfin ali təbəqəsi,aşağı sinfin aşağı təbəqəsi
- d. ali sinif,orta sinifin aşağı təbəqəsi,aşğı sinfin ali təbəqəsi,aşağı sinfin aşağı təbəqəsi
- e. ali sinif,orta sinifin ali təbəqəsi,orta sinifin aşağı təbəqəsi,aşağı sinf

185. Stratifikasiya sistemində dəyişiklik yaradan amillər:

- a. Fərdi və sinfi mobillik
- b. Cəmiyyətin yenidən təşkili,fərdi mobillik
- c.))Fərdi mobillik,sosial strukturun yenidən təşkili,stratifikasiyanın yeni sistemi
- d. Səxsi və sinfi mobillik
- e. Stratifikasiyanın yeni sistemi,sinfi mobillik

186. Fərdi mobilliyin tiplərini göstər
- Rasional və irasional
  -)Üfiqi və Şaquli
  - Universal və partikulyar
  - Ümumi və xüsusi
  - Sosila və ictimai
187. XX əsrin 90-cı illərinə kimi Respublikamızın sosial-strukturunu hansı sosial amilləri özünə daxil edirdi?
-)fəhlə, kolxozçu kəndli, ziyalı
  - Fəhlə və siyalı
  - Fəhlə və kəndli
  - ali sinif və fəhlə sinfi
  - heç biri
188. Respublikamızda sosial strukturun daha çox açıq xarakter alması və sosial mobilliyin güclənməsinə səbəb olan başlıca amil hansıdır?
-) totalitar rejimdən demokratik idarəetməyə keçilməsi
  - totalitar rejimdən liberal idarəetməyə keçilməsi
  - totalitar rejimdən konservativ idarəetməyə keçilməsi
  - vətəndaş cəmiyyətinin qurulması
  - hüquqi dövlətin qurulması
189. Müasir dövrdə Azərbaycanda sosial strukturun inkişafının xarakterik meyli hansı amildə öz əksini tapır?
- diferensiasiya
  - inteqrasiya
  -) yeni sosial qrupların yaranması
  - orta təbəqənin inkişafı
  - yüksək təbəqənin inkişafı
190. Sosial strukturun başqalarına münasibətdə qrup üzvünün hər birinin ümumi marağını nəzərə almaqla fəaliyyət göstərən fərdlər qrupu necə adlanır?
-) sosial qrup
  - sosial təbəqə
  - sinif
  - ali sinif

e. orta təbəqə

191. Üzvlərinin bir-biri ilə bilavasitə şəxsi ünsiyyətdə olan sosial qrup necə adlanır?

- a. şərti qruplar
- b. real qruplar
- c. böyük qruplar
- d.))kiçik qruplar
- e. referent qruplar

192. Üzvlərinin vəziyyəti və davranışının rəsmi təşkilatçılıq və sosial institutların qaydaları ilə tənzimlənən sosial qrup necə adlanır?

- a. şərti qruplar
- b. real qruplar
- c. böyük qruplar
- d. kiçik qruplar
- e.)) formal qruplar

193. Sosial nəzarət termini elmə kim tərəfindən gətirilmişdir?

- a.)) Qabriel Tard
- b. Emil Dürkheyim
- c. Maks Veber
- d. Mak Ayver
- e. Ogyüst Kont

194. İlk şəhərlər b.e. əvvəl neçənci minilliklərdə meydana gəlmişdir?

- a. VI-V
- b. VII-IV
- c.)) VIII-III
- d. X-IX
- e. VII-II

195. “Şəhər yaşayış tipi icma deyildir, gərçək anlamda insanların assosialaşmış birliyi”-fikri hansı sosioloqa məxsusdur:

- a.))Tyonnis
- b. Simmel
- c. Veber
- d. Dyüzkheym
- e. Ayver

196. Konkret tarixi organizmə xas olan ümumi strukturunun bütün elementlərinə və münasibətlərinə malik olan sosial amil necə adlanır.

- a. Sosial struktur
- b.))Sosial ərazi vahidi
- c. Sosial ərazi birliyi
- d. Sosial qrup
- e. Sosial münasibətlər

197. Sosial-ərazi və inzibati bölgülərinin üst-üstə düşməsi hansı sosial elementin yüksək inkişaf dərəcəsinə dəlalət edir:

- a.))Sosial əlaqə
- b. Sosial qrup
- c. Sosial münasibət
- d. Sosial vəziyyət
- e. Sosial struktur

198. Tarixən təşəkkül tapan, daxilən diferensial olan nisbi müstəqil sosial-ərazi sistemi necə adlanır?

- a. dövlət
- b. ölkə
- c. şəhər
- d. region
- e.)) kənd

199. Miqrasiya prosesinin strukturuna daxildir

- a. mobilliyin formalaşması
- b. yerdəyişmə
- c. yeni yaşayış yerinə daşınmaq
- d. yeni yaşayış yerni adaptasiya
- e.)) hamısı

200. Kənd ərazi birliyinin meydana gəlməsi, fəaliyyət göstərməsi və inkişaf qanunauyğunluqları, həyat tərz, sosial-iqtisadi təbiəti ilə sosiologiyanın hansı sahəsi məşğul olur?
- Şəhərin sosiologiyası
  - Şəxsiyyətin sosiologiyası
  - Əməyin sosiologiyası
  - İqtisadiyyatın sosiologiyası
  -)) Kəndin sosiologiyası
201. Şəhərin sosial tədqiqinin əsas istiqaməti hansıdır:
- Məskunlaşma forması kimi tədqiq olunması
  - Sosial təkrar istehsal problemi
  - Sosial məskınlaşma
  - İstehsal, bölgü, mabadilə problemi
  -)) Hamısı
202. Əhalinin kənddən şəhərə miqrasiyasının başlıca motivi hansıdır:
- Yeni peşə qazanmaq cəhdi
  - Sosial-məişət şəraitinin yaxşılaşdırılması cəhdi
  - Ailə vəziyyəti
  - Kənd təsərrüfatı ilə məşğul olmaq arzusu
  -)) Hamısı
203. Cəmiyyətin sosial-ərazi strukturunun optimallaşdırılmasının əsas istiqamətini nə təşkil edir?
- aqrar sənayenin inkişaf etdirilməsi
  - şəhər və kənddə bütün mülkiyyət formalarının inkişaf etdirilməsi
  - kəndin sosial baxımdan yenidən qurulması
  - müxtəlif tipli şəhərlərin böyüdülməsi və inkişafına dair hərtərəfli siyasət yürüdülməsi
  -)) hamısı
204. Mobilliyin formalaşması, yerdəyişmə və yeni yaşayış yerinə adaptasiya kimi fazaları əhatə edən proses necə adlanır?
-)) miqrasiya
  - mobillik
  - stratifikasiya
  - diferensiasiya

e. heç biri

205. "Sosial strukturun əsasında fərdlərin qarşılıqlı təsiri durur" fikri aşağıda adları çəkilən sosioloqlardan hansına məxsusdur?
- Parsons
  -)Sorokin
  - Veber
  - Kont
  - Dürkheym
206. Bir tərəfdən insanların bütövlükdə dünya, ölkə, region ərazisində tarixən təşəkkül tapmış olan yerləşməsini, digər tərəfdən isə cəmiyyətin təşkilinin məkan formasını, onun müəyyən inkişaf anında ərazi strukturunu öyrənən anlayış necə adlanır?
- sosiallaşma
  - yerləşmə
  -) məskunlaşma
  - uyğunlaşma
  - ictimailəşmə
207. Şəhərlə kənd arasında inkişaf tempində özünü göstərən fərqlər, hansı illər üçün nəzərdə tutulan "Azərbaycan Respublikası regionlarının sosial-iqtisadi inkişaf proqramının" hazırlanması zərurətini irəli sürdü?
-) 2004-2008- ci illər
  - 2002-2003-cü illər
  - 2000-2005- ci illər
  - 2003-2008-ci illər
  - 2005-2008-ci illər
208. Kənd yaşayış məntəqələrinin daha dolğun tipologiyası hansı əlamətlər üzrə müəyyən olunur?
-) inzibati-təşkilati meyarlar, əhalinin məşğulluğu, məskunlaşma və əhaliyə xidmət sistemi
  - əhali üzrə daha çox təmərküzləşməsi, əhalinin qeyri-kənd təsərrüfatı sahələri
  - əmək və qeyri-istehsal sahələrdə diferansiasiya, əhalinin peşə tərkibi
  - spesifik həyat tərzini, texnologiyanın yayılması
  - məskunlaşma, əhalinin peşə tərkibi, əhalinin qeyri kənd təsərrüfatı sahəsi
209. İdarəetmə strukturunda əsas şərt

- a.)) qərarın işlənməsi və yerinə yetirilməsi
  - b. qərarın qəbul olunması və nəzarət
  - c. qərarın seçilməsi və ictimai maraq
  - d. ictimai maraq və təşkilətmə
  - e. qərarın işlənməsi və nəzarət edilməsi
210. Sosial idarəetmə dedikdə nə başa düşülür:
- a.))cəmiyyət elementlərinin sosial həyatın inkişafına məqsədyönlü yaxud kortəbi təsirdir
  - b. cəmiyyət elementlərinin sosial həyatın inkişafına müəyyən yaxud kortəbi təsirdir
  - c. cəmiyyət elementlərinin iqtisadi həyatın inkişafına məqsədyönlü təsirdir
  - d. cəmiyyət elementlərinin xarakterik xüsusiyyətlərinin müəyyən yaxud kortəbi təsirdir
  - e. cəmiyyət elementlərinin ekoloji həyatın inkişafına məqsədyönlü yaxud kortəbi təsirdir
211. Öz mahiyyətinə görə idarəetmə hansı səbəbdən irəli gəlir?
- a. İnsan cəmiyyətdən kənarında, təklikdə ola bilməz, birgə yaşayış qaydaları ilə əməl etməməsi
  - b.)) İnsan cəmiyyətdən kənarında, təklikdə ola bilməməsi, birgə yaşayış qaydalarına, normalarına əməl olunması
  - c. İnsan cəmiyyətdən asılıdır, normalara ümumi prinsiplər çərçivəsində əməl etmir
  - d. İnsan cəmiyyətdən kənarında təklikdə mövcud ola bilməz, birlikdə mövcud ola bilməsi ilə əlaqədardır
  - e. İnsan sosial birlikdən kənarında, təklikdə ola bilər, tək cə yaşayış qaydalarına, normalarına əsaslanmalıdır
212. Müxtəlif təbiətə malik olan orqanizmlərin, sistemlərin funksiyası olub, onların müəyyən strukturunu saxlamağı, fəaliyyət rejimini nizamlamağı, fəaliyyət məqsədlərini reallaşdırmağı təmin edən proses necə adlanır?
- a.)) idarəetmə
  - b. sosiallaşma
  - c. mobilizasiya
  - d. diferensiasiya
  - e. heç biri
213. Sosial idarəetmənin bilavasitə vəzifəsi nədir?
- a.)) sosial sistem və təşkilatda sosial nizam yaratmaq
  - b. cəmiyyətin sosial sferasını idarə etmək
  - c. sosial nəzarət
  - d. cəmiyyətə sosial nəzarət

e. heç biri

214. Sosiologiyada idarəetməni əsasən üç növə ayırırlar
-) qeyri – üzvi təbiətin, üzvi təbiətin, cəmiyyətin idarə olunması
  - üzvi- təbiətin, təşkilatı, qeyri təşkilatın idarə olunması
  - sosial idarəetmənin, təşkilətmə, ənəvi idarə olunması
  - qeyri – təşkilatı, təşkilətmə, sosial idarə olunması
  - cəmiyyətin idarə olunması, qeyri təşkilatın, sosial idarə olunma
215. İdarəolunacaq obyektin zəruri strukturunun yaranmasına istiqamətlənən funksiya hansıdır
-) təşkilətmə
  - əlaqələndirmə
  - planlaşdırma
  - nəzarət
  - kadrlara iş
216. İdarəetmə fəaliyyətin məqsədi və strategiyası, hər şeydən əvvəl nədən ibarətdir?
- Kadrlarla işdən
  - Operativ rəhbərlikdən
  -)planlaşdırmadan
  - Nəzarətdən
  - Strategiyadan
217. İdarəetmənin funksiyalarına aiddir
- planlaşdırma
  - təşkilətmə
  - motivləşdirmə
  - nəzarət
  -) hamısı
218. İdarəetmə sisteminin təsiri adətən hansı zəruri reaksiya tələblərini doğurması əsasında baş verir
- idarə edənin idarə olunan tərəfə
  - subyektin idarəedən tərəfə
  -) idarə olunan tərəfin idarə edən tərəfə
  - obyektin idarə olunan tərəfə

e. subyektin obyektə olan tərəfə

219. Sosial sistemlərdə avtomatik idarəetmə ola bilməz. İdarəetmənin məhz ikin növü mümkündür

- a.)) qeyri-avtomatlaşma, avtomatlaşma
- b. avtomatlaşma, qeyri-mexanikləşmə
- c. qeyri- avtomatlaşma, modelləşmə
- d. qeyri-mexanikləşmə, mexanikləşmə
- e. modelləşmə, qeyri modelləşmə

220. İdarəetmənin hansı funksiyası özündən əvvəlkiləri tamamlayaraq idarəetmənin fəaliyyətinin son nəticələrini nəzarətə alınması və onun nəticələrinin qiymətləndirilməsi məqsədi daşıyır

- a. Əlaqələndirmə
- b. Planlaşdırma
- c. Təşkilətmə
- d.))Nəzarət
- e. Operativ rəhbərlik

221. "Sosiumum" nədir

- a. Sosial-siyasi olanın institutlaşma aspekti
- b.))Sosial olanın institutlaşma aspekti
- c. İqtisadi olanın institutlaşma aspekti
- d. Siyasi olanın institutlaşma aspekti
- e. İctimai olanın institutlaşma aspekti

222. "İnsan kapitalı" nəzəriyyəsinin banisi

- a. Parsons
- b. Veber
- c.))Caster
- d. Smelzer
- e. Kont

223. Tələbələr kollegial,peşəkar,akademiklər,nonkonformist kimi qruplarda birləşdirən sosioloq

- a. L.Şteyn

- b. H.Spenser
- c. Q.Moska
- d. V.Pareto
- e.)) Martin Trou

224. Hakimiyyətin həyata keçirilməsini və hakimiyyətlə bağlı münasibətləri tənzim edən sosial institutlar necə adlanır?

- a.)) siyasi institutlar
- b. iqtisadi institutlar
- c. mədəniyyət institutları
- d. nəsillərarası ənənələrin ötürülməsinə xidmət edən institutlar
- e. hamısı

225. Öz tərkibində dini, təhsili və sözün əsl mənasında mədəniyyəti əhatə edən sosial institutlar necə adlanır?

- a. siyasi institutlar
- b. iqtisadi institutlar
- c.)) mədəniyyət institutları
- d. nəsillərarası ənənələrin ötürülməsinə xidmət edən institutlar
- e. hamısı

226. Bütün sosial institutların onlar haqqında ümumi təsəvvür yaradan əlamətləri hansıdır?

- a.))mədəni-simvolik əlamətlər
- b. sosial-etnik əlamətlər
- c. sosial-mədəni əlamətlər
- d. mənəvi-simvolik əlamətlər
- e. heç biri

227. Siyasətin sosiologiyası xüsusi bilik sahəsi kimi neçənci ildə formalaşmışdır?

- a.)) XX əsrin 30-50-ci illəri
- b. XX əsrin 20-30 illəri
- c. XX əsrin 30-40-cı illəri
- d. XX əsrin ikinci yarısı
- e. XX əsrin birinci yarısı

228. Siyasi institutların təşəkkülü öz başlanğıcını siyasi sistemin hansı elementinin təşəkkülündən götürmüşdür?
- dövlət
  -) siyasi hakimiyyət
  - siyasi sistem
  - siyasi elita
  - heç biri
229. Siyasi idarəetmənn xüsusi növü olan totalitar dövlət nə zaman meydana gəlmişdir?
-)XX əsr
  - XIX əsr
  - XVIII əsr
  - XVII əsr
  - heç biri
230. Spenserə görə sosial institutların növləri
-)Qohumluq ,iqtisadi,tənzimləyici institutlar
  - İqtisadi,bölgü,siyasi institutlar
  - Dini,bölgü,siyasi institutlar
  - Qohumluq,nigah,ailə institutları
  - Tənzimləyici,siyasi,dini institutlar
231. İqtisadi institutlara aiddir
- Dövlət,ordu,vergi
  - Təhsil,mədəniyyət,siyasət
  -) Əmək bölgüsü,mülkiyyət,vergilər
  - Mülkiyyət,mədəniyyət,partiya
  - Nigah,ailə,mülkiyyət
232. D.Homansa görə sosial institutlarınmahiyətini açıqlayan amillər
-) Psixoloji,tarixi,struktur-funksional
  - Mənəvi,mədəni,ictimai
  - Struktur-funksional,mənəvi
  - psixoloji,siyasi,mənəvi
  - Siyasi,iqtisadi,mənəvi

233. "Təhsilin sosiologiyası"-nın predmetini təşkil edir
- Təhsilin sosial siniflə qarşılıqlı münasibətlərinin inkişafı, fəaliyyət qanunauyğunluqları sisteminin tədqiqi
  - Təhsilin sosial qrupla qarşılıqlı münasibətlərinin inkişafı, fəaliyyət qanunauyğunluqları sisteminin tədqiqi
  - Təhsilin sosial təbəqələ qarşılıqlı münasibətlərinin inkişafı, fəaliyyət qanunauyğunluqları sisteminin tədqiqi
  -) Təhsilin cəmiyyətlə qarşılıqlı münasibətlərinin inkişafı, fəaliyyət qanunauyğunluqları sisteminin tədqiqi
  - Təhsilin şəxsiyyətlə qarşılıqlı münasibətlərinin inkişafı, fəaliyyət qanunauyğunluqları sisteminin tədqiqi
234. E.Dyürkheymə görə təhsilin başlıca funksiyaları
- Mövcud siyasi sərvətlərin gənc nəslə ötürülməsi
  -) Hakim mədəni sərvətlərin gənc nəslə ötürülməsi
  - Mövcud mənəvi dəyərlərin gənc nəslə ötürülməsi
  - Hakim əxlaqi dəyərlərin gənc nəslə ötürülməsi
  - Mövcud ictimai dəyərlərin gənc nəslə ötürülməsi
235. Sosial institutların yaranması prosesi necə adlanır?
- sosiallaşma
  -) institutlaşma
  - inteqrasiya
  - mobilizasiya
  - heç biri
236. İstənilən dövlət fəaliyyəti formasının hüquqa, ən əvvəl Konstitusiyaya əsaslanması ideyasını özündə əks etdirən konsepsiya necə adlanır?
- sosial dövlət
  - liberal dövlət
  -) hüquqi dövlət
  - demokratik dövlət
  - heç biri
237. İnsanın müvafiq informasiyaya yiyələnməsi, siyasi davranış ideyalarını, baxışlarını, nümunələrini qavraması prosesi necə adlanır?
-) siyasi sosiallaşma

- b. sosiallaşma
  - c. adaptasiya
  - d. interiorizasiya
  - e. heç biri
238. Siyasi hakimiyyət funksiyalarının həyata keçirilməsi prosesində reallaşdırılan nəzəri müddəların, baxışların, rəylərin sərvət yönümlərinin məcmusu necə adlanır?
- a. siyasi sosiallaşma
  - b. sosiallaşma
  - c.))siyasi mədəniyyət
  - d. dövlət nəzəriyyəsi
  - e. heç biri
239. Sosial institutların yerinə yetirdiyi başlıca funksiyalar
- a. İdraki,praktiki,ideoloji
  - b.))Fərdlərin sosiallaşması,sosial inteqrasiya və sosial sabitliyin təmin olunması,sosial münasibətlərin tənzimlənməsi,tələbatların təmin olunması
  - c. Sosial münasibətlərin tənzimlənməsi,sosiallaşma,tərbiyəvi
  - d. Sosial inteqrasiya,idraki,praktiki
  - e. Sosial sabitliyin təmin olunması,ideoloji,praktiki
240. Təhsilin cəmiyyətdə yerinə yetirdiyi başlıca funksiyalar
- a. Gənc nəslin siyasi,əxlaqi inkişafına sosial nəzarət
  - b. Gənc nəslin iqtisadi,sosial inkişafına sosial nəzarət
  - c. Gənc nəslin intellektual inkişafına sosial nəzarət
  - d. Gənc nəslin mənəvi,fiziki inkişafına sosial nəzarət
  - e.))Gənc nəslin intellektual,əxlaqi,fiziki inkişafına sosial nəzarət
241. Təhsilin başlıca vəzifələri
- a.)) Gənc nəslə yeni informasiya ilə işləməyi,biliyini yeniləməyi öyrətmək
  - b. Gənc nəslə yeni informasiya texnologiyaları ilə işləməyi öyrətmək
  - c. Gənc nəslə internetlə işləməyi öyrətmək
  - d. Gənc nəslə öz dünya görüşünü genişləndirməyi öyrətmək
  - e. Gənc nəslə yeni dərslərlə işləməyi öyrətmək

242. Təhsilin funksiyaları
- Siyasi-iqtisadi,tərbiəvi,praktiki
  - Praktiki,idraki,ideoloji
  - İqtisadi,siyasi,hərbi vətənpərvərlik,praktiki
  -))Sosial-mədəni,sosial nəzarət,tərbiyəvi,idraki,ideoloji,hərbi vətənpərvərlik
  - Sosial-siyasi,mədəni-mənəvi,ideoloji
243. Dövlət tərəfindən qanunvericilik qaydasında icazə verilən fəaliyyətlərin stimullaşdırılması, qadağan olunan fəaliyyətlərin müəyyənləşdirilməsi və onların müqabilində sanksiyaların tətbiqi yolu ilə həyata keçirilən nəzarət necə adlanır?
-)) forma
  - qeyri-formal
  - sosial
  - siyasi
  - dövlət
244. Ailə nədir?
-)) İnsanların ictimai birliyinin nigahla və qan qohumluğu ilə əlaqələndirilmiş forması
  - İnsanların siyasi birliyinin ictimai əlaqələndirilmiş forması
  - İnsanların mənəvi birliyini ictimai əlaqələndirilmiş forması
  - İnsanların əxlaqi birliyinin ictimai əlaqələndirilmiş forması
  - İnsanların sosial birliyinin ictimai əlaqələndirilmiş forması
245. Cəmiyyətin ailə-nigah münasibətlərinə təsir edən başlıca sferaları
-))Əxlaqi,iqtisadi,mənəvi
  - Əxlaqi,hüquqi,siyasi
  - Hüquqi,mənəvi,iqtisadi
  - Sosial,siyasi,mənəvi
  - Siyasi,iqtisadi,sosial
246. Patriarxal ailənin formalaşma səbəbləri
- Daş dövründən tunc dövrünə keçid
  - Qəbilə quruluşunun dağılması
  - İbtidai-icma quruluşundan,sinifli cəmiyyətə keçilməsi
  -))Məhsuldar qüvvələrin inkişafı,kişinin təsərrüfatda rolunun artması
  - Sinifli cəmiyyətin yaranması

247. Nuklear ailənin tərkibidir
-))Ata-ana və uşaqlardan ibarət olan ailə
  - Ata və anadan ibarət olan ailə
  - Ana və övladlardan ibarət olan ailə
  - Ata və övladlardan ibarət olan ailə
  - Nənə,baba və uşaqlardan ibarət olan ailə
248. Ərlə arvadın, onların valideynlərinin, yaxud qohumlarının sosial durumuna görə ailənin hansı tipləri fərqləndirilir?
- patriarxal və matriarxal
  - monoqam və poliqaam
  -)) homogen və heterogen
  - patrilokal və matrilokal
  - nuklear və mürəkkəb
249. Sosial institut kimi ailənin keçdiyi mərhələlər
- Nigahadaxılolma,uşaq doğulmasının başlanğıcı,boş yuva,ailə mövcudluğunu dayanması
  - Uşaq doğulmasının başlanğıcı,uşaq doğulmasının sonu,boş yuva
  -))Nigahadaxılolma,uşaq doğulmasının başlanğıcı,uşaq doğulmasının sonu,boş yuva,ailə mövcudluğunu dayanması
  - Uşaq doğulmasının sonu,boş yuva,ailə mövcudluğunu dayanması
  - Nigahadaxılolma və ailə mövcudluğunu dayanması
250. İbtidai icma cəmiyyətində mövcud olan ailə tipləri
- İkiliailə,monoqam ailə
  -))Qan qohumluğuna əsaslanan ailə,punaula,ikili ailə
  - Nuklear və fərdi monoqam ailə
  - Patriarxal və qan qohumluğuna əsaslanan ailə
  - İkili ailə,fərdi monoqam və patriarxal ailə
251. Cinsi münasibətlərin təzahürü kimi nigahın formaları
- Monoqam,punaula,poliandrik
  - Poliqaam,punaula,poliandrik
  - Patriarxal,monoqam,fərdi monoqam
  -)) Monoqam,poliqaam,poliandrik
  - Poliandrik,ikili ailə,patriarxal

252. Ailənin funksiyalarına aiddir
-)) Nəsilartırma, tərbiyəetmə, təsərrüfat-iqtisadi, rekreativ, kommunikativ, tənzimləyici
  - Nəsilartırma, nəzarət, idraki, rekreativ
  - Nəsilartırma, tərbiyəetmə, tənzimləyici, ideoloji
  - Sosiallaşma, təsərrüfat-iqtisadi, rekreativ, kommunikativ,
  - rekreativ, praktiki, sosiallaşma
253. Qan qohumluğuna əsaslanan ailənin xarakterik xüsusiyyətləri
- Övladlar arasında ər-arvad münasibətlərinin qadağan olunması
  - Bir anadan olmuş övladlar arasında ər-arvad münasibətlərinin qadağan olunması
  -)) Ata və analarla övladlar arasında ər-arvad münasibətlərinin qadağan olunması
  - Bir atadan olmuş övladlar arasında ər-arvad münasibətlərinin qadağan olunması
  - Ümumi ərələr və ümumi arvadlar anlayışının mövcudluğu
254. Punaula ailəsinin xarakterik xüsusiyyətləri
- Bir atadan olmuş övladlar arasında cinsi əlaqənin qadağan olunması
  - Ata-analarla, övladlar arasında cinsi əlaqənin qadağan olunması
  - Bacı - qardaşlar arasında cinsi əlaqənin qadağan olunması
  -)) Bir ananın övladları arasında cinsi əlaqənin qadağan olunması
  - Qan qohumları arasında cinsi əlaqənin qadağan olunması
255. Sosial institut kimi nigahın mahiyyəti
-)) Qadın və kişinin cinsi həyatının rəsmi qaydaya salınması, valideyin və həyat yoldaşı vəzifələrinin müəyyənləşdirilməsi
  - Qadın və kişinin cinsi həyatının rəsmiləşdirilməsi
  - Qadın və kişinin vəzifələrinin müəyyənləşdirilməsi
  - Qadın və kişinin cəmiyyətdə rolunun müəyyənləşdirilməsi
  - Qadın və kişinin cəmiyyətdəki funksiyalarının müəyyənləşdirilməsi
256. Kişi və qadın arasında cəmiyyət arasında cəmiyyət tərəfindən təsdiqlənən və onların bir-birinə və onların bir-birinə və onların uşaqlarına nəzərən hüquq və vəzifələrini tənzimləyən münasibətlər forması necə adlanır?
-)) nigah
  - ailə
  - dini nigah
  - boşanma

e. heç biri

257. Sosialologianın sosial institut olan təhsil sistemini, onun fəaliyyət və inkişaq qanunauyğunluqlarını, cəmiyyətlə qarşılıqlı təsirini öyrənən sahəsi necə adlanır?

- a.)) təhsilin sosiologiyası
- b. elmin sosiologiyası
- c. mənəvi sahənin sosiologiyası
- d. mədəni sahənin sosiologiyası
- e. heç biri

258. Buddizm neçənci əsrdə meydana gəlib?

- a.))B.e. əvvəl VI əsrdə
- b. B.e. əvvəl V əsrdə
- c. B.e. əvvəl VIII əsrdə
- d. B.e. əvvəl VII əsrdə
- e. B.e. əvvəl XIX əsrdə

259. Dinin "kollektiv təsəvvür" kimi öyrənilməsi ənənəsi kimin adıyla bağlıdır?

- a.))Dürkheym
- b. Veber
- c. Zimmel
- d. Spenser
- e. Kont

260. Dinin strukturu hansı elementlərdən ibarətdir?

- a.)) dini şüur, dini fəaliyyət, dini təşkilatlar
- b. dini şüur, dini fəaliyyət
- c. dini fəaliyyət, dini təşkilatlar
- d. dini şüur, dini təşkilatlar
- e. heç biri

261. Aşağıdakılardan hansı dini cərəyanlar "dünya dinləri" hesab olunur

- a. İudaizm, Katolik, Pravoslav
- b. Protestantizm, İslam, Budduzm
- c. İslam, İudaizm, Budduzm
- d.)) Buddizm, Xristianlıq, İslam
- e. Xristianlıq, Pravoslav, Katolik

262. Müxtəlif canlıların müqəddəsləşdirilməsi necə adlanır?
-) Totemizm
  - Animizm
  - Fetişizm
  - Buddizm
  - İudaizm
263. Dini fəaliyyətin hansı tipləri fərqləndirilir?
-) kult və kultdankənar
  - rasional və irrasional
  - dini və mərasim
  - magiya və cadugarlıq
  - heç biri
264. İbtidai insanların müxtəlif fəvqəltəbii qüvvələrə inamı öz əksini dinin hansı ilkin primitiv formalarında tapdı?
- animizm, islam, xristianlıq
  -) animizm, fetišizm, totemizm
  - xristianlıq, totemizm, islam
  - buddizm, animizm, xristianlıq
  - fetişizm, buddizm, islam
265. Geniş əhali kütlələrinə təsir göstərərək onların sosial-siyasi dünyagörüşünün formalaşmasına xidmət edən dini funksiya hansıdır?
- Tənzimedicisi
  - Mənəvi-tərbiyəvi
  -)İdeoloji
  - Dünyagörüşü
  - Təsəlliverici
266. İnsanların mənəvi-əxlaqi sərvətlərə yönümlüyünün artırılmasına, onların düzgünlük, təmizlik, əməksevərlik ruhunda tərbiyə edilməsi işinə xidmət edən dini funksiyanı göstərin.
- İdarəetmə
  - Proqnozlaşdırma
  -)Mənəvi- tərbiyəvi
  - İdeoloji

e. Təsəlliverici

267. Sosiologiyada dini şüur, dini fəaliyyət, dini münasibətlər, dini institutlar və təşkilatlar hansı mənada müəyyən edilir?
-) dinin strukturu
  - dinin xüsusiyyətləri
  - dinin funksiyaları
  - dinin təriqətləri
  - dinin tipləri
268. Mədəniyyət anlayışının meydana gəlməsi hansı əsrə təsadüf edir?
-)XVII-XVIII
  - XIX-XX
  - VI-VII
  - VII-VIII
  - V-VI
269. Mənəvi və maddi sərvətlərin məcmusu necə adlanır?
- Sivilizasiya
  -) Mədəniyyət
  - İdeologiya
  - Din
  - Siyasət
270. Maddi və texnoloji tərəqqi nəyi əks etdirir?
-)Sivilizasiya
  - Mədəniyyət
  - Siyasət
  - Din
  - İdeologiya
271. Mədəniyyətin hansı funksiyası insanın yaradıcı potensialını inkişaf etdirir?
- İnformativ
  - Kommunikativ
  -) Humanist
  - Normativ
  - İdraki

272. Mədəniyyətin hansı funksiyası cəmiyyətin sosial qrupun və şəxsiyyətin özünədərketmə üsulunu müəyyən edir?
-) İdraki
  - Tərbiyəvi
  - Komunikativ
  - Sərvətyönlü
  - Humanist
273. Hisslərə üstünlük verilməsi intellektin itməsi, öz hərəkətlərinə görə şəxsi məsuliyyət daşıمامaq hansı mədəniyyətə aiddir?
- Sub mədəniyyət
  - Sosial mədəniyyət
  - Super mədəniyyət
  - Siyasi mədəniyyət
  -)Kütləvi mədəniyyət
274. Ümumi qəbul edilmiş mədəniyyət normalarından fərqlənən sərvətlərə, davranış nümunələrinə, geyim tərzinə, ünsiyyət formasına malik olan hansı mədəniyyətə aiddir
-)Submədəniyyət
  - Dini mədəniyyət
  - Supermədəniyyət
  - Əks mədəniyyət
  - Milli mədəniyyət
275. Təbiət və cəmiyyət arasında qarşılıqlı münasibətlər haqqında elmdir.
- Sosial siyasət
  -) Sosial ekologiya
  - Sosial mədəniyyət
  - Sosial fəaliyyət
  - Sosial proseslər

276. İlk dəfə olaraq, ekologiya termini neçənci ildə irəli sürülmüşdür?
- 1990
  - 1860
  -) 1866
  - 1971
  - 1970
277. İlk dəfə olaraq “ekologiya”terminini işlətmişdir
-)E.Gekkel
  - D.Vaqner
  - Z.Qumilyov
  - M.Beber
  - O.Kont
278. Təbiət bəşəriyyətin inkişafında hansı ikili rol oynayır
- Texnikanın inkişafı, mədəniyyətin inkişafı
  - İnsanların yaşayışı, iqtisadi inkişaf
  - Mədəniyyətin formalaşması, texnikanın inkişafı
  -)İstehsal üçün resurslar mənbəyi, insanların yaşayış mühiti
  - İqtisadi inkişaf, texnikanın inkişafı
279. Ekoloji böhranın əmələ gəlməsinin mühüm səbəbləri
-) İqlim dəyişikliyi, ətraf mühitə antropogen təzyiq
  - İqtisadi dəyişiklik, texnosferaya təzyiq
  - Sosial-iqtisadi, atmosferin təmizlənməsi
  - İqlim dəyişikliyi, texnologiyaya təzyiq
  - ətraf mühitə təzyiq, iqtisadi dəyişiklik
280. Cəmiyyət və təbiətin qarşılıqlı əlaqələrini vacib ünsürü.
-) Əmək
  - Siyasət
  - Texnika
  - Mədəniyyət
  - Ekologiya
281. İnsan fəaliyyətini tədqiq etməklə sosial ekologiya özündə hansı mühitləri birləşdirir?

- a. siyasi və texniki
- b. sosial və mədəni
- c.)) təbii və sosial
- d. təbii və siyasi
- e. iqtisadi və texniki

282. Aşağıdakılardan hansı sosial ekologiyanın funksiyasına aiddir?
- a.)) Sivilizasiyanın və həyatın qorunması naminə Yer kürəsində ekoloji təhlükəsizliyin təmin edilməsi
  - b. Sosiologiyanın və yer kürəsinin təhlükəsizliyinin təmin edilməsi
  - c. Həyatın qorunması naminə ekoloji tarazlığın təmin edilməsi
  - d. Yer kürəsində suyun və ətraf mühitin cirküləməsinin qarşısının alınması
  - e. Sivilizasiyanın qorunması və ekoloji böhranın qarşısının alınması
283. İnsanın və onun genetik fondundan və bütövlükdə cəmiyyət üzvlərinin müdafiəsi, onların sağlam olması və tərəqqi etməsi üçün şəraitin yaradılması nəyə aiddir
- a. Sosial ekologiyanın obyektı
  - b. Sosial ekologiyanın formaları
  - c. Sosial ekologiyanın vəzifəsi
  - d. Sosial sosial ekologiyanın subyekti
  - e.))) Sosial ekologiyanın funksiyası
284. Futurologiya elmi nəyi öyrənir?
- a. dünyanın hazırkı durumunu
  - b. mənəvi-siyasi problemləri
  - c.))bəşəriyyətin inkişaf perspektivlərini
  - d. cəmiyyətin sosial problemləri
  - e. sosial-iqtisadi problemləri
285. Gələcək haqqında çoxlu proqnozların meydana gəlməsi nə vaxta təsadüf edir
- a. XX yüzilliyin 30-cu illərinə
  - b. XX yüzilliyin 70-ci illərinə
  - c. XX yüzilliyin 30-cu illərinə
  - d. XIX yüzilliyin 80-cı illərinə
  - e.))XX yüzilliyin 60-cı illərinə

286. Dünyanın öz inkişafında “təbii artım həddinə çatdığını” kim iddia etmişdir?
- R.Darendorf,
  - D.Koen,
  - P.Sorokin
  - C.Homans,
  -)))Cey Forrester
287. Proqnozlaşdırma nə deməkdir?
- gələcək haqqında ehtimal
  - gələcək haqqında gümanlar
  - bəşəriyyətin inkişafı modelinin irəli sürülməsi deməkdir.
  -)) gələcəyi görmək, gələcəyi söyləmək
  - gələcəyin elmi yolla modelinin qurulmasıdır
288. Proqnozlaşdırma prosesinin hansı tərəflərini ayırmaq mümkündür
- elmi və praktiki
  -))nəzəri dərkedici və idarəedici
  - məntiqi və qeyri-məntiqi
  - nəzəri-məntiqi və elmi-idarəedici
  - rasional və irrasional
289. Proqnozlaşdırma neçə mərhələdən keçir
- dolayı, bilavasitə, uzaq gələcək haqqında
  - başlangıç, orta, konkret
  - ilkin, ara, son
  - birbaşa, bilavasitə, konkret
  -))bilavasitə, gözdən keçirmə, uzaq gələcək haqqında
290. Uzunmüddətli proqnoz nə qədər vaxt üçündür
-))5-15 ilə qədər
  - 7-10 ilə qədər
  - 10-15 ilə qədər
  - 25-30 ilə qədər
  - 2-5 ilə qədər

291. Proqnozlaşdırılma insan həyatının hansı sahələrini əhatə edir
-)) iqtisadi-siyasi, elmi-texniki, sosial-mədəni, sosial-psixoloji, sosial-demoqratik
  - mənəvi-mədəni, iqtisadi-siyasi, sosial-iqtisadi, sosial-peşə
  - peşə-ixtisas, sosial-mənəvi, iqtisadi-psixoloji
  - elmi-nəzəri, sosial-siyasi, siyasi-psixoloji, sosial-demoqrafik
  - sosial-demoqrafik, sosial-siyasi-mənəvi-ideoloji
292. Müasir texnologiyaya, ekoloji təmiz iqtisadiyyata, yeni enerji mənbələrindən istifadəyə hansı nəzəriyyə tərəfdarları ümid bəsləyirlər
- texnokratik cəmiyyət nəzəriyyəsi
  - konvergeniya nəzəriyyələri
  - sosial fəaliyyət nəzəriyyəsi
  -))elmi-texniki nikbinlik nəzəriyyəsi
  - sosial rol nəzəriyyəsi
293. Gerçəkliyin qabağında əks etdirilməsi nesə adlanır
-))Proqnozlaşdırma
  - Futurologiya
  - Hipoteza
  - Güman
  - Heç biri
294. Bu və ya digər obyektin gələcəkdə mövcud olan nəzəriyyəsi haqqında elmi cəhətdən əsaslandırılmış mülahizələri necə adlanır
-)) Proqnoz
  - Öncəgörmə
  - Futurum
  - Güman
  - Hipoteza
295. Mümkün olan ya da arzulanan perspektivlərin, nəzəriyyələrin, qərarların təsviri dedikdə nəzərdə tutulur
- Proqnoz
  - futurologiya

- c.))Qabaqcadan xəbər vermək
- d. Qabaqcadan görmə
- e. Heç biri

296. İnsanın qabaqcadan hiss etməsi necə adlanır

- a.)) İntuitiv
- b. Adi
- c. Dini
- d. Elmi
- e. Heç biri

297. Tətbiq olunan obyektin keçmişi haqqında məlumata əsaslanaraq, onun xassələrini dəqiq müəyyənləşdirən, əlamətlərini vurğulayan, deduktiv və tarixi təhlil metodları əsasında onun modelini hazırlayan proqnoz necə olmalıdır

- a.)) Bilavasitə
- b. Bilvasitə
- c. Gözdək keçirilmə
- d. Uzaq gələcək haqqında proqnoz
- e. Heç biri

298. Bu və ya digər hadisənin prosesin gələcəkdə mümkün ola bilən vəziyyətini müəyyən edən proqnoz tipi necə adlanır

- a.)) Axtarış
- b. Normativ
- c. Analitik
- d. Xəbərdaredici
- e. Hes biri

299. Gələcəyin tədqiqatda müxtəlif metodlar və tədqiqat vasitələri üsullarının dəyərini idrakı əhəmiyyətinin müəyyən edilməsi məqsədini həyata keçirən proqnoz tipi necə adlanır

- a. Axtarış
- b. Normativ
- c.))Analitik
- d. Xəbərdaredici
- e. Heç biri

300. İnsanların şüuruna və fəaliyyətinə təsir edən gələcəkdə güman edilən mənfi xarakterli hadisə və proseslərin qarşısını almaq məqsədi güdən proqnoz tipi necə adlanır
- a. Axtarış
  - b. Normativ
  - c. Analitik
  - d.)) Xəbərdaredici
  - e. Hes biri